

T R E Ś Ć :

ZARZĄDZENIA PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO:

- Poz. 237 — Nr 329 z dnia 25.7.1951 r. zmieniające zarządzenie w sprawie odbywania praktyki przez kandydatów na kierowców samochodowych.
- Poz. 238 — Nr 326 z dnia 12.8.1951 r. zmieniające zarządzenie Nr 38 z dnia 25 stycznia 1951 r. w sprawie premiowania pracowników obsługujących urządzenia wytwarzające parę dla potrzeb przemysłowych.
- Poz. 239 — Nr 322 z dnia 14.8.1951 r. w sprawie sposobu ustalania przez drobną wytwórczość cen niezmiennych na artykuły i usługi nie objęte Katalogiem Cen Niezmiennych wydanym przez Państwową Komisję Planowania Gospodarczego.
- Poz. 240 — Nr 323 z dnia 14.8.1951 r. zmieniające zarządzenie w sprawie projektów typowych.
- Poz. 241 — Nr 330 z dnia 14.8.1951 r. zmieniające instrukcję Nr 20 o zasadach sporządzania i zatwierdzania dokumentacji technicznej dla inwestycji.
- Poz. 242 — Nr 325 z dnia 16.8.1951 r. w sprawie opracowania bilansów materiałowych i ustalenia ogólnych zasad dystrybucji i zaopatrzenia w materiały na 1952 rok.
- Poz. 243 — Nr 331 z dnia 20.8.1951 r. zmieniające zarządzenie w sprawie odstąpienia przez inwestorów materiałów i urządzeń instalacyjnych.

Poz. 244 — Nr 335 z dnia 21.8.1951 r. w sprawie opracowania projektu planu gospodarczego na 1952 rok w zakresie ubezpieczeń społecznych i zaopatrzeń emerytalnych.

Poz. 245 — Nr 337 z dnia 23.8.1951 r. w sprawie trybu sporządzania terenowych planów produkcji i zakładania plantacji wikliny.

OKÓLNIK PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO:

Poz. 246 — Nr 9 z dnia 21.8.1951 r. w sprawie stosowania „Tymczasowych Normatywów Urbanistycznych“.

PISMA OKÓLNE:

Poz. 247 — z dnia 31.7.1951 r. w sprawie podawania liczb planu produkcji w sprawozdaniach statystycznych i ustalania procentu wykonania planu.

Poz. 248 — z dnia 8.8.1951 r. wyjaśniające zarządzenie Przewodniczącego PKPG nr 82 z dnia 16 marca 1951 r. w sprawie realizacji uchwały nr 109 Prezydium Rządu z dnia 25 lutego 1951 r. o oszczędności w budownictwie.

Poz. 249 — z dnia 9.8.1951 r. w sprawie zaopatrzenia w druki dotyczące akcji upłynnienia remanentów.

Poz. 250 — z dnia 11.8.1951 r. w sprawie okresowych przeglądów ciągników marki „Ursus“, „Zetor“ i „KD-35“.

237.

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

Nr 329 z dnia 25 lipca 1951 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie odbywania praktyki przez kandydatów na kierowców samochodowych.

§ 1. W Zarządzeniu Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 122 z dnia 12 kwietnia 1951 r. w sprawie odbywania praktyki przez kandydatów na kierowców samochodowych (Biuletyn PKPG nr 11, poz. 121) wprowadza się zmiany następujące:

1) w § 2 ust. 1 po wyrazach „należy wypłacać“ wpisuje się wyraz „ryczałtowo“;

2) § 3 otrzymuje brzmienie:

„1. Wydatki z tytułu wynagrodzeń wypłacanych kandydatom i kierowcom szkolącym kandydatów za okres szkoleniowy do dnia 31 grudnia 1951 r. pokrywają zakłady pracy z funduszu płac.

2. W przypadku udowodnionej należycie konieczności przekroczenia funduszu płac wyłącznie z tego tytułu, przekroczenia te uznaje się za uzasadnione“.

§ 2. Właściwi ministrowie wydadzą niezwłocznie odpowiedź nie zarządzenia wykonawcze.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO w z. Fr. Blinowski
w porozumieniu: MINISTER FINANSÓW K. Dąbrowski

238.

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

Nr 326 z dnia 12 sierpnia 1951 r.

zmieniające zarządzenie Nr 38 z dnia 25 stycznia 1951 roku w sprawie premiowania pracowników obsługujących urządzenia wytwarzające parę dla potrzeb przemysłowych.

§ 1. W zarządzeniu Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 38 z dnia 25 stycznia 1951 roku w sprawie premiowania pracowników wytwarzających parę dla potrzeb przemysłowych (Biuletyn PKPG Nr 4 poz. 36), wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 3 skreśla się pkt 3), dotychczasową treść § 3 oznacza się jako ustęp 1 oraz dodaje się ustęp 2 o brzmieniu: „2. właściwi ministrowie wydadzą zarządzenia podległym zakładom bezzwłocznego zaopatrzenia się w urządzenia kontrolne, wymienione w ust. 1, pkt. 1) i 2“;

2) dotychczasową treść § 12 regulaminu premiowania pracowników, obsługujących i nadzorujących urządzenia wytwarzające parę dla potrzeb przemysłowych, stanowiącego załącznik do powołanego zarządzenia, oznacza się jako ustęp 1 i dodaje się nowe ustępy 2 i 3 o brzmieniu:

„2. Regulamin niniejszy zastępuje wszystkie dotychczasowe regulaminy premiowania, na podstawie których robotnicy wymienieni w § 1 pkt. 1) — 4) premiowani byli za oszczędności w paliwie.

3. Robotnicy wymienieni w ust. 2, którzy przed wejściem w życie niniejszego regulaminu korzystali z premii za:

- 1) pracę bezawaryjną urządzeń energetycznych,
- 2) dotrzymanie planu obciążeń dobowych,
- 3) oszczędności energii elektrycznej, zużywanej na własne potrzeby —

zachowują prawo do premii przypadającej im z tytułu powyższych czynników na podstawie obowiązujących regulaminów premiowania niezależnie od premii pobieranej na podstawie niniejszego regulaminu“.

§ 2. Zarządzenie obowiązuje od dnia 1 lipca 1951 roku.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

w z. E. Szyr

239.

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

Nr 322 z dnia 14 sierpnia 1951 r.

w sprawie sposobu ustalania przez drobną wytwórczość cen niezmiennych na artykuły i usługi nie objęte Katalogiem Cen Niezmiennych wydanym przez Państwową Komisję Planowania Gospodarczego.

§ 1. Przedsiębiorstwa podległe Ministrowi Przemysłu Drobnoego i Rzemiosła powinny przy ustalaniu cen niezmiennych na artykuły i usługi nie objęte Katalogiem Cen Niezmiennych wydanym przez Państwową Komisję Planowania Gospodarczego stosować wskaźniki przeliczeniowe stanowiące załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 14 sierpnia 1951 r.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

w z. Dr St. Jędrzychowski

Załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 322 z dnia 14 sierpnia 1951 r.

WSPÓLCZYNNIKI PRZELICZENIOWE

Galąź przemysłu	współczynnik przeliczeniowy
Budowa maszyn i urządzeń	2,2
Wyroby metalowe i elektrotechniczne powszechnego użytku	2,6
Przemysł chemiczny	4,2
Przemysł gumowy	2,2
Przemysł farmaceutyczny	2,2
Przemysł materiałów budowlanych	5,0
Przemysł szklany	3,8
Przemysł porcelanowo-fajansowy	4,4
Przemysł drzewny i obróbka drzewa	4,1
Przemysł celulozowo-papierniczy	2,2
Przemysł przetwórstwa papierniczego i materiałów papierniczych	2,2
Przemysł poligraficzny	2,4
Przemysł włókienniczy	6,0
Przemysł skórzano-obuwiany	8,9
Przemysł spożywczy	3,9
Przemysł tłuszczowy	4,2
Przemysł muzyczny	3,3
Przemysł różny	4,1

Przykład: cena bieżąca — zbytu artykułu „a“ w przemyśle szklanym wynosi 38 zł

obliczenie: 38 zł dzielimy przez wskaźnik w przemyśle szklanym, który wynosi 3,8 co daje 10 zł.

Cena niezmienna artykułu „a“ równa się 10 zł.

240.

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

Nr 323 z dnia 14 sierpnia 1951 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie projektów typowych.

§ 1. W zarządzeniu Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 197 z dnia 31 maja 1951 r w sprawie projektów typowych (Biuletyn PKPG Nr 18, poz. 167) wprowadza się następującą zmianę:

§ 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Departament Budownictwa Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego wyda w terminie do dnia 15 sierpnia 1951 r. instrukcję, która określi wykonawców, sposób ustalania tematyki detali i elementów typowych i powtarzalnych w projektowaniu oraz sposób ich zatwierdzania i wydawania“.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 14 sierpnia 1951 r.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

w z. Dr St. Jędrzychowski

241.

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

Nr 330 z dnia 14 sierpnia 1951 r.

zmieniające instrukcję Nr 20 o zasadach sporządzania i zatwierdzania dokumentacji technicznej dla inwestycji.

§ 1. W instrukcji Nr 20 o zasadach sporządzania i zatwierdzania dokumentacji technicznej dla inwestycji, zatwierdzonej zarządzeniem Przewodniczącego PKPG Nr 104 z dnia 3 maja 1950 r. wraz z późniejszymi zmianami (Biuletyn PKPG z 1951 r. Nr 14, poz. 139 i Nr 19, poz. 185) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 220 otrzymuje brzmienie:

„1. Inwestorzy centralni uzgadniają lokalizację ogólną obiektów inwestycji grupy I (zasadniczych) z Komisją Lokalizacyjną przy Zespole Wojskowym PKPG za pośrednictwem swoich biur wojskowych. Zaświadczenia lub oświadczenia o uzgodnieniu tej lokalizacji inwestor powinien składać w PKPG (Departament Planów Terenowych i Lokalizacji) wraz z formularzami, o których mowa w § 219 ust. 1.

2. Lokalizacja ogólna obiektów inwestycji grupy II nie wymaga uzgodnienia z władzami wojskowymi“;

2) § 225 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Lokalizację szczegółową obiektów inwestycji grupy I (zasadniczych) inwestorzy centralni uzgadniają z Komisją Lokalizacyjną przy Zespole Wojskowym PKPG za pośrednictwem swoich biur wojskowych.

Lokalizację szczegółową obiektów inwestycji grupy II uzgadnia z właściwym miejscowo dowódcą okręgu wojskowego wydział budownictwa prezydium wojewódzkiej rady narodowej, a w przypadku lokalizacji szczegółowej zalesień inwestycyjnych wojewódzka komisja planowania gospodarczego“;

3) w § 226 dodaje się nowy ust. 3 w brzmieniu:

„3. Odrębne zarządzenie określi, jakie dodatkowe materiały, poza wymienionymi w ust. 1, inwestorzy powinni przedstawić przy uzgadnianiu lokalizacji szczegółowej obiektów inwestycji grupy I (zasadniczych) z Komisją Lokalizacyjną przy Zespole Wojskowym PKPG.“.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 15 sierpnia 1951 r.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

w z. Dr St. Jędrzychowski

242.

**ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO
PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA
GOSPODARCZEGO**

Nr 325 z dnia 16 sierpnia 1951 r.

w sprawie opracowania bilansów materiałowych i ustalenia ogólnych zasad dystrybucji i zaopatrzenia w materiały na 1952 rok.

W celu ustalenia zasad opracowania bilansów materiałowych podstawowych dla gospodarki narodowej artykułów oraz w celu ustalenia ogólnych zasad dystrybucji i zaopatrzenia w materiały na 1952 rok zarządza się, co następuje:

Rozdz. I — Bilanse materiałowe.

§ 1. 1. Bilanse materiałowe na 1952 rok należy opracować na wszystkie materiały wymienione w „Wykazie Materiałów Bilansowych w Narodowym Planie Gospodarczym na rok 1952” (Wydawnictwo Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 29a).

2. Przy opracowywaniu bilansów materiałowych obowiązują ściśle przestrzeganie nomenklatury ustalonej w Wykazie Nr 29a.

§ 2. 1. Do opracowania bilansów materiałowych obowiązane są ministerstwa, do których zakresu działania wchodzi produkcja materiałów bilansowanych.

2. Jeśli materiał bilansowany jest produkowany przez zakłady podległe dwu lub więcej ministerstwu, bilans sporządza ministerstwo, którego plan przewiduje większą produkcję danego materiału.

3. Bilanse materiałowe surowców krajowych i importowanych oraz materiałów importowanych opracuje ministerstwo, którego zakłady są głównymi odbiorcami danego artykułu.

§ 3. 1. W pracach ministerstw nad bilansami materiałowymi wezmą udział organizacje zbytu oraz dystrybutorzy materiałów bilansowanych. Na polecenie i pod kierunkiem ministerstw organizacje zbytu opracują dane do bilansów w zakresie, który im zostanie wskazany przez ministerstwa.

2. Do współpracy z ministerstwami obowiązane są nie tylko bezpośrednio im podległe organizacje zbytu, ale te, które podlegają innemu ministerstwu lub innej jednostce centralnej.

§ 4. Bilanse materiałowe powinny być opracowane:

1) w zakresie przychodu na podstawie projektów planów produkcji centralnych zarządów przemysłu i jednostek równorzędnych, projektów planów wydobycia lub skupu surowców krajowych oraz projektu planu importu materiałów i surowców importowanych;

2) w zakresie rozchodu — na podstawie:

- a) projektów planów zaopatrzenia (zużycia) materiałowego centralnych zarządów i jednostek równorzędnych,
- b) projektów planów zaopatrzenia (zużycia) materiałowego centralnych zarządów budownictwa lub zbiorczych planów zaopatrzenia materiałowego ministerstw na cele zleconego wykonawstwa inwestycyjnego,
- c) zbiorczych projektów planów zaopatrzenia (zużycia) materiałowego ministerstw i innych jednostek centralnych na cele eksploatacyjne i administracyjne,
- d) oszacowania potrzeb drobnych odbiorców, nie wyspecyfikowanych w projektach planów zaopatrzenia oraz potrzeb rynku, dokonanych przez organizacje zbytu, na podstawie ekonomicznej analizy rynku.

§ 5. Przed przystąpieniem do sporządzania bilansów materiałowych ministerstwa uzgodnią z Państwową Komisją Planowania Gospodarczego (PKPG) — Departament Zaopatrzenia i Bilansów Materiałowych — wzory bilansów i metodę ich opracowania.

§ 6. Ministerstwa złożą opracowane bilanse materiałowe w PKPG sukcesywnie w okresie od 15 października do 1 listopada 1951 r.

§ 7. Bilanse materiałowe, po ich przeanalizowaniu, skoordynowaniu i wstępnym zaakceptowaniu przez PKPG wej-

dą do Narodowego Planu Gospodarczego, który zostanie przedłożony do zatwierdzenia Radzie Ministrów.

§ 8. Bilanse materiałowe, zatwierdzone przez Radę Ministrów, posłużą do:

1) ustalenia dla ministerstw ostatecznych wskaźników materiałowych na rok 1952, na podstawie których podległe im jednostki opracują szczegółowe plany zaopatrzenia materiałowego na rok 1952;

2) opracowania państwowych planów rozdziału materiałów rozdzielanych centralnie;

3) ostatecznego skorygowania przez organizacje zbytu ich planów w zakresie materiałów bilansowanych;

4) opracowania przez organizacje zbytu szczegółowych bilansów materiałowych na rok 1952.

§ 9. 1. W celu umożliwienia organizacjom zbytu opracowania projektów planów obrotu towarowego, jednostki planujące, będące głównymi odbiorcami poszczególnych materiałów bilansowanych i niebilansowanych, udzielą na wniosek organizacji zbytu orientacyjnych informacji o przewidywanych na rok 1952 zmianach w zapotrzebowaniu w stosunku do roku 1951.

2. Zbieranie przez organizacje zbytu informacji o przewidywanym na rok 1952 zapotrzebowaniu powinno się odbywać drogą osobistych konsultacji przedstawicieli organizacji zbytu z przedstawicielami głównych odbiorców poszczególnych materiałów. Posługiwanie się w tym celu ankietami i pismami okólnymi jest niedozwolone. W wyjątkowych przypadkach organizacje zbytu mogą posługiwać się indywidualnymi pismami skierowanymi do głównych odbiorców.

3. Wielcy odbiorcy, przewidujący na rok 1952 znaczną zmianę zapotrzebowania w stosunku do roku 1951, szczególnie w przypadku przewidywanego uruchomienia nowej produkcji, zawiadamiają o powyższym dostawcę materiału zaopatrzeniowego, nie czekając na jego zapytanie.

4. Dane dotyczące przewidywanego zapotrzebowania drobnych odbiorców uzyskują organizacje zbytu wyłącznie na podstawie ekonomicznej analizy rynku i materiałów statystycznych z poprzednich lat.

Rozdz. II — Bilanse szczegółowe.

§ 10. 1. W oparciu o zatwierdzone bilanse materiałowe organizacje zbytu opracują na rok 1952 bilanse szczegółowe, ujmując po stronie przychodu zakłady produkujące dany materiał oraz ilości przez nie produkowane, po stronie rozchodu — jednostki odbierające materiał bezpośrednio z zakładów produkcyjnych oraz ilości przez nie odbierane.

2. Z bilansu szczegółowego powinno wynikać ilościowe powiązanie na rok 1952 zakładów zużywających materiały, wymienione po stronie rozchodu bilansu, z zakładami produkującymi, wymienionymi po stronie przychodowej.

Bilanse niepełne, nie zawierające powiązania między określonymi jednostkami produkującymi i odbierającymi nie będą uznane za bilanse szczegółowe.

§ 11. Bilanse szczegółowe należy opracować na wszystkie materiały krajowej produkcji, bilansowane w Narodowym Planie Gospodarczym na rok 1952.

§ 12. Bilanse materiałowe szczegółowe powinny być opracowane:

1) w zakresie przychodu — na podstawie szczegółowego rozbitcia planu produkcji bilansowanych materiałów na zakłady produkcyjne, którego obowiązek dostarczenia organizacjom zbytu nakłada się na centralne zarządy przemysłu i jednostki równorzędne, producentów tych materiałów;

2) w zakresie rozchodu — na podstawie szczegółowych rozdziałników ilości wynikających z bilansów materiałowych lub z państwowych planów rozdziału, których obowiązek dostarczenia organizacjom zbytu nakłada się na ministerstwa, centralne zarządy i jednostki równorzędne, odbiorców tych materiałów;

3) w zakresie powiązania określonych dostawców z określonymi odbiorcami — na podstawie dotychczasowego do-

świadczenia organizacji zbytu, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb odbiorców oraz maksymalnego skrócenia długości przewozów.

§ 13. W celu umożliwienia opracowania danych szczegółowych omówionych w § 11 i 12 ust. 1 i 2 po zatwierdzeniu sporządzonych przez ministerstwa bilansów materiałowych organizacje zbytu zawiadomią centralne zarządy i jednostki równorzędne, producentów materiałów bilansowanych, o ilościach przewidzianych w bilansach do wyprodukowania w roku 1952 przez podległe im zakłady, jednocześnie organizacje zbytu zawiadomią ministerstwa — odbiorców materiałów bilansowanych o ilościach przewidzianych dla nich w bilansach na rok 1952. Na tej podstawie centralne zarządy, producenci materiałów bilansowanych, przystąpią do opracowania rozbitcia planu produkcji na zakłady, zaś ministerstwa — odbiorcy, a następnie centralne zarządy i jednostki równorzędne przystąpią do opracowania szczegółowych rozdzielników na zakłady zużywające.

§ 14. 1. Organizacje zbytu złożą opracowane bilanse szczegółowe za pośrednictwem ministerstwa, któremu podlegają, w PKPG (Departament Zaopatrzenia i Bilansów Materiałowych) w terminie, który zostanie podany pismem okólnym.

2. Jednocześnie organizacje zbytu prześlą dostawcom i odbiorcom wymienionym w bilansach szczegółowych oraz ministerstwu, którym ci dostawcy i odbiorcy podlegają, dotyczące ich wycinki bilansów w celu przygotowania się do zawarcia umów planowych na rok 1952.

Rozdz. III — Ogólne zasady dystrybucji i zaopatrzenia w materiały na rok 1952.

§ 15. Dystrybucja i zaopatrzenie w materiały odbywać się będzie w roku 1952 wg ustalonego trybu dystrybucji i zaopatrzenia w materiały.

§ 16. Ministerstwa opracują i prześlą do PKPG (Departament Zaopatrzenia i Bilansów Materiałowych) projekty trybów dystrybucji i zaopatrzenia w materiały produkowane przez podległe im zakłady. Jednocześnie ministerstwa prześlą do PKPG projekty zmiany trybów dystrybucji i zaopatrzenia w materiały, obowiązujących w roku 1951.

§ 17. Projekty trybów dystrybucji i zaopatrzenia w materiały powinny zawierać w szczególności:

- 1) wskazanie gestora materiału,
- 2) określenie terminów, miejsca oraz sposobu składania zamówień na dany materiał,
- 3) określenie nomenklatury i minimalnych ilości materiałów wysyłanych bezpośrednio z zakładu produkującego do zakładu odbierającego oraz ilości materiałów wysyłanych lub odbieranych ze składu gestora,
- 4) ewentualny podział odbiorców na kategorie w zależności od ilości odbieranych materiałów wraz z ustaleniem sposobu, terminu i miejsca składania zamówień na materiały dla każdej kategorii odbiorców,
- 5) ustalenie sposobu i terminu składania zaliczkowych zamówień na materiały rozdzielane centralnie przed ustaleniem państwowego planu rozdziału materiałów.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO w z. E. S z y r

243.

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

Nr 331 z dnia 20 sierpnia 1951 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie odstąpienia przez inwestorów materiałów i urządzeń instalacyjnych.

§ 1. W zarządzeniu Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 93 z dnia 22 marca 1951 roku w sprawie odstąpienia przez inwestorów na rzecz przedsiębiorstw budowlano-montażowych materiałów i urządzeń instalacyjnych, przeznaczonych do wykonania robót zleconych tym przedsiębiorstwom w ramach planu inwestycyjnego na 1951 r. (Biuletyn PKPG Nr 9, poz. 96) wprowadza się następujące zmiany:

w § 6 dodaje się ustępy 3 i 4 o następującym brzmieniu:

„3. W przypadkach, gdy plan inwestycyjny inwestora na 1951 rok nie przewiduje nakładów na materiały i części urządzeń instalacyjnych, a materiały i części urządzeń instalacyjnych zakupione ze środków planu inwestycyjnego 1950 roku, pozostałe na placach budowy, mają być w roku 1951 wbudowane przez wykonawców w ramach zleconych im robót, wartością tych materiałów i części urządzeń instalacyjnych inwestorzy zadłużą konta osobowe wykonawców, uznając grupę 03.

4. Zadłużenie wykonawców z tytułu obciążenia wartością wymienionych materiałów i części podlega przez nich spłaceniu ratami wyłącznie w drodze odpowiednich potrąceń z rachunków przejściowych w procesie umownym, ustalonym w porozumieniu z inwestorem“.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1951 roku.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

w z. Dr St. Jędrzychowski

244.

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

Nr 335 z dnia 21 sierpnia 1951 r.

w sprawie opracowania projektu planu gospodarczego na 1952 rok w zakresie ubezpieczeń społecznych i zaopatrzeń emerytalnych.

Na podstawie § 3 pkt. 1) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 1949 r. w sprawie zakresu działania Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (Dz. U. R. P. nr 26, poz. 190 i z 1950 r. nr 22, poz. 288) zarządza się, co następuje:

§ 1. Właściwe ministerstwa oraz urzędy i instytucje centralne opracują projekt planu gospodarczego na 1952 rok w zakresie ubezpieczeń społecznych i zaopatrzeń emerytalnych zgodnie z zasadami ustalonymi w instrukcji stanowiącej załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 25 sierpnia 1951 roku.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO w z. E. S z y r

Załącznik do zarządzenia Przewodniczącego PKPG Nr 335 z dnia 21.8.1951 r.

INSTRUKCJA

W sprawie opracowania projektu planu gospodarczego na 1952 rok w zakresie ubezpieczeń społecznych i zaopatrzeń emerytalnych.

Rozdział I — Wyjaśnienia ogólne.

§ 1. Plany gospodarcze na 1952 rok w zakresie ubezpieczeń społecznych oraz zaopatrzeń emerytalnych, będące częścią składową Narodowego Planu Gospodarczego, opracowuje się centralnie, z tym, że w zakresie rent inwalidzkich, oraz zaopatrzeń emerytalnych dane dla władz centralnych dostarczają jednostki terenowe.

§ 2. 1. Projekt planu gospodarczego w zakresie ustalonym w § 1 powinien stanowić harmonijną całość, w której plan usług znajduje pełne pokrycie w przyznanych na ten cel limitach finansowych.

2. Projekt planu gospodarczego powinien opierać się na przeanalizowanym materiale statystyczno-sprawozdawczym oraz odpowiadać realnym potrzebom.

§ 3. 1. Projekt planu gospodarczego w zakresie ustalonym niniejszą instrukcją powinien być sporządzony na właściwych formularzach, stanowiących załączniki do instrukcji, a mianowicie:

- 1) przez jednostki podległe Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej — na formularzu „ERZ 14“,
- 2) przez jednostki podległe Ministrowi Finansów — na formularzach „ERZ 15“, jeżeli chodzi o Państwowy

Zakład Emerytalny i rady narodowe wszystkich stopni (§ 10) oraz na formularzach „ERZ 17“, jeżeli chodzi o Przedsiębiorstwo Państwowe Polski Monopol Loteryjny (§ 11),

- 3) przez jednostki podległe Ministrowi Kolei — na formularzach „ERZ 16“,
- 4) przez jednostki podległe Ministrowi Przemysłu Rolnego i Spożywczego — na formularzu „ERZ 17“ oraz
- 5) przez jednostki podległe Ministrowi Górnictwa — na formularzu „ERZ 17“.

Wymienione formularze służą do sporządzenia planów jednostkowych i zestawień zbiorczych.

2. Przy wypełnianiu formularzy należy kierować się następującymi zasadami:

- 1) kolumnę 4 (1950 — wykonanie) — należy wypełnić na podstawie sprawozdań finansowych i danych statystycznych za 1950 rok;
- 2) w kolumnie 5 (1951 — plan) — należy podać dane zawarte w układzie wykonawczym budżetu, zatwierdzonym przez Ministerstwo Finansów;
- 3) kolumnę 6 (1951 — przewidywane wykonanie) — należy wypełnić w oparciu o materiały statystyczno-sprawozdawcze za I półrocze 1951 r. oraz o dane szacunkowe dla II półrocza 1951 r.;
- 4) kolumny 7, 8, 9, 10, 11 (1952 — plan roczny z rozbiem na kwartały) — należy wypełnić zgodnie z potrzebami w granicach przyznanych limitów finansowych.

3. Do formularzy projektu planu gospodarczego powinno być dołączone konieczne uzasadnienie dla poszczególnych pozycji.

§ 4. Przy opracowaniu projektu planu gospodarczego należy kierować się nadto wytycznymi, zawartymi w instrukcji budżetowej Ministerstwa Finansów Nr 3/52 z dnia 5 lipca 1951 r. w sprawie planowania wydatków na finansowanie usług socjalno-kulturalnych z budżetu Państwa na 1952 r.

§ 5. 1. Ministerstwa: Pracy i Opieki Społecznej, Finansów — (Departament Ubezpieczeń i Departament Organizacyjno-Administracyjny), Kolei, Przemysłu Rolnego i Spożywczego oraz Górnictwa prześlą ostatecznie opracowane projekty planu gospodarczego na 1952 rok w terminie do dnia 15 października 1951 r. do:

- 1) Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (Departament Płac i Norm) — w 2 egzemplarzach,
- 2) Ministerstwa Finansów (Departament Budżetu Państwa) — w 1 egzemplarzu.

2. Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej oraz Ministerstwo Finansów (Departament Ubezpieczeń) dołączają do projektów planów przesyłanych Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego po 1 komplecie projektów planów wojewódzkich.

3. Ministerstwa wymienione w ust. 1 ustalą w ramach terminu podanego w ustępie 1 szczegółowe harmonogramy prac dla podległych jednostek, opracowujących plany terenowe.

§ 6. Projekty planu przesyłane do władz nadrzędnych, powinny być opatrzone pieczęcią urzędową oraz podpisane przez kierownika instytucji, kierownika komórki planowania i kierownika komórki finansowo-budżetowej jednostki, która opracowała projekt planu.

§ 7. Po opracowaniu przez Państwową Komisję Planowania Gospodarczego projektu Narodowego Planu Gospodarczego i zatwierdzeniu go przez Prezydium Rządu oraz uchwaleniu przez Sejm Ustawodawczy rozesłane zostaną szczegółowe zadania planowe, wynikające z Narodowego Planu Gospodarczego.

§ 8. Ilekroć w instrukcji niniejszej jest mowa o prezydiach wojewódzkich rad narodowych, dotyczy to także prezydiów rad narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi.

Rozdział II — Wyjaśnienia szczegółowe.

§ 9. 1. Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej opracuje wytyczne do planu w zakresie ubezpieczeń społecznych. Wytyczne te obejmujące świadczenia pieniężne z ubezpieczenia rodzinnego, na wypadek choroby i macierzyństwa, emerytalnego oraz od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych — Ministerstwo przekaze Centrali Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS).

2. Centrala ZUS na podstawie otrzymanych wytycznych opracuje szczegółowe wytyczne dla poszczególnych oddziałów ZUS.

3. Oddziały Obwodowe ZUS opracują projekt planu i przekazały go oddziałom wojewódzkim ZUS.

4. Oddziały wojewódzkie ZUS opracują projekt dotyczący własnego zakresu działania oraz analizują projekty planów oddziałów obwodowych, po czym sporządzą zbiorcze projekty planów na województwa i uzgodnią je z Okręgowymi Radami Związków Zawodowych oraz uzyskają opinię Wojewódzkiej Komisji Planowania Gospodarczego (WKPG). Wojewódzkie oddziały ZUS przekazały uzgodnione projekty planów wraz z planami oddziałów obwodowych Centrali ZUS, która na ich podstawie sporządzi projekt ogólnego planu ubezpieczeń społecznych.

5. Centrala ZUS po uzgodnieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych (CRZZ) złoży projekt Ministerstwu Pracy i Opieki Społecznej.

6. Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej po przepracowaniu projektu planu złoży go Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego oraz Ministerstwu Finansów (§ 5).

§ 10. 1. Ministerstwo Finansów (Departament Ubezpieczeń) opracuje szczegółowe wytyczne do projektu planu emerytur, rent inwalidzkich oraz zaopatrzeń emerytalnych emerytów b. związków samorządu terytorialnego.

2. Państwowy Zakład Emerytalny (PZE) opracuje projekt planu zaopatrzeń emerytalnych dla emerytów państwowych i innych świadczeniobiorców łącznie z emeryturami pracowników przedsiębiorstwa Polska Poczta Telegraf i Telefon.

Dane dotyczące świadczeń emerytalnych wypłacanych b. pracownikom lasów państwowych należy opracować oddzielnie.

3. Oddziały rent inwalidzkich w wydziałach finansowych prezydiów wojewódzkich rad narodowych w Bydgoszczy, Gdańsku, Katowicach, Krakowie, Lublinie i Poznaniu oraz prezydiów rad narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi opracują projekt planu rent inwalidzkich.

4. Wydziały finansowe prezydiów rad narodowych wszystkich stopni, w których były odrębne fundusze emerytalne, opracują projekt planu zaopatrzeń emerytalnych emerytów b. związków samorządu terytorialnego.

5. PZE po uzgodnieniu z CRZZ, a oddziały rent inwalidzkich prezydiów rad narodowych wymienionych w ust. 3 po uzgodnieniu z Okręgowymi Radami Związków Zawodowych i uzyskaniu opinii WKPG, przedkładają opracowane projekty planów Ministerstwu Finansów (Departament Ubezpieczeń).

6. Wydziały finansowe prezydiów wojewódzkich rad narodowych po opracowaniu projektu planu dotyczącego własnego zakresu działania oraz po zebraniu indywidualnych planów (ust. 4) od prezydiów rad narodowych niższego stopnia (powiatowych, miejskich i gminnych) sporządzą plan zbiorczy i po uprzednim uzgodnieniu z Okręgowymi Radami Związków Zawodowych oraz po uzyskaniu opinii WKPG — przesyłają go do Ministerstwa Finansów (Departament Ubezpieczeń).

7. Ministerstwo Finansów (Departament Ubezpieczeń) po przeanalizowaniu projektu planu PZE oraz projektów planów wydziałów finansowych prezydiów wojewódzkich rad narodowych sporządzi ogólny projekt planu zaopatrzeń emerytalnych, który po uprzednim uzgodnieniu z CRZZ — przekaze jednostkom centralnym przewidzianym w § 5 ust. 1 niniejszej instrukcji.

§ 11. 1. Ministerstwo Finansów (Departament Organizacyjno-Administracyjny) opracuje szczegółowe wytyczne do projektu planu zaopatrzeń emerytalnych w odniesieniu do pracowników przedsiębiorstwa państwowego Polski Monopol Loteryjny.

2. Przedsiębiorstwo państwowe Polski Monopol Loteryjny opracuje projekt planu, który Ministerstwo Finansów (Departament Organizacyjno-Administracyjny) po przeanalizowaniu i uzgodnieniu z CRZZ prześle jednostkom centralnym, wymienionym w § 5 ust. 1 instrukcji.

§ 12. 1. Ministerstwo Kolei opracuje szczegółowe wytyczne do projektu planu zaopatrzeń emerytalnych pracowników publiczno-prawnych PKP i przekaze je jednostkom podległym.

2. Opracowany na podstawie projektu podległych jednostek, zbiorczy projekt planu zaopatrzeń emerytalnych Ministerstwo Kolei po uzgodnieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych RP i CRZZ przekaze jednostkom centralnym, przewidzianym w § 5 ust. 1 instrukcji.

§ 13. 1. Ministerstwo Przemysłu Rolnego i Spożywczego opracuje szczegółowe wytyczne do projektu planu zaopatrzeń emerytalnych w odniesieniu do pracowników przedsiębiorstw podległych Centralnemu Zarządowi Przemysłu Spirytusowego i Centralnemu Zarządowi Przemysłu Tytoniowego.

2. Centralne Zarządy wymienione w ust. 1 opracują projekty planów, które Ministerstwo Przemysłu Rolnego i Spożywczego po przeanalizowaniu i uzgodnieniu z CRZZ prześle jednostkom centralnym wymienionym w § 5 ust. 1 instrukcji.

§ 14. 1. Ministerstwo Górnictwa opracuje szczegółowo wytyczne do projektu planu zaopatrzeń emerytalnych w odniesieniu do pracowników przedsiębiorstw podległych Zarządowi Przemysłu Solnego.

2. Zarząd Przemysłu Solnego opracuje projekt planu, który Ministerstwo Górnictwa po przeanalizowaniu i uzgodnieniu z CRZZ prześle jednostkom centralnym, wymienionym w § 5 ust. 1 instrukcji.

Rozdział III — Postanowienia końcowe.

§ 15. Instrukcje szczegółowe oraz formularze projektu planu należy doprowadzić do najniższych jednostek do dnia 20 września 1951 r.

245.

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

Nr 337 z dnia 23 sierpnia 1951 r.

w sprawie trybu sporządzania terenowych planów produkcji i zakładania plantacji wikliny.

Na podstawie § 1 ust. 2 uchwały Nr 340 Prezydium Rządu z dnia 5 maja 1951 r. w sprawie unormowania niektórych spraw przemysłu wikliniarsko-koszykarskiego, zmienionej uchwałą Nr 492 Prezydium Rządu z dnia 18 lipca 1951 roku, ustala się następujący tryb opracowania sześcioletnich planów wojewódzkich produkcji i zakładania plantacji wikliny.

§ 1. 1. Na podstawie zadań przewidzianych w powołanej na wstępie uchwale Prezydium Rządu — Ministerstwo Rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwami: Państwowych Gospodarstw Rolnych, Leśnictwa, Żeglugi, Gospodarki Komunalnej oraz Przemysłu Drobniego i Rzemiosła, opracują w rozbięciu wojewódzkim podział zadań w zakresie produkcji i zakładania plantacji wikliny.

2. Rozbięcia wojewódzkie (ust. 1) powinny określać zadania dla:

- 1) Państwowych Gospodarstw Rolnych,
- 2) Centrali Leśnych Produktów Niedrzewnych „Las“ (Wojewódzkich Ekspozytur),
- 3) Dyrekcji Okręgowych Dróg Wodnych oraz
- 4) innych jednostek (łącznie zadania), realizujących plan produkcji i zakładania plantacji wikliny.

§ 2. 1. Zadania dla województw w zakresie produkcji wikliny i zakładania plantacji dla jednostek, wymienionych w § 1 ust. 2 pkt. 1) 2) i 3) Ministerstwo Rolnictwa przekaże tym jednostkom w terminie do dnia 15 września 1951 r., a odpisy tych zadań — właściwym wojewódzkim komisjom planowania gospodarczego.

2. Zadania dla innych jednostek realizujących plan produkcji i zakładania plantacji wikliny (§ 1 ust. 2 pkt 4) Ministerstwo Rolnictwa przekaże w terminie określonym w ust. 1 wojewódzkim komisjom planowania gospodarczego, które przy współpracy wydziałów rolnictwa i leśnictwa prezydiów wojewódzkich rad narodowych rozdziela zadania na te jednostki.

§ 3. Na podstawie zadań opracowanych przez Ministerstwo Rolnictwa jednostki wymienione w § 1 ust. 2 opracują przy współudziale jednostek im podległych projekt planu i prześlą go do właściwej wojewódzkiej komisji planowania gospodarczego do dnia 31 grudnia 1951 r.

§ 4. Sześcioletni plan produkcji wikliny i zakładania plantacji wikliny sporządzony z rozbięciem na poszczególne lata powinien obejmować następujące elementy:

- 1) ogólną powierzchnię plantacji wikliny szlachetnej (z rozbięciem na powiaty i użytkowników) z podziałem na:
  - a) plantacje stare,
  - b) plantacje nowozakładane;
- 2) plony wikliny szlachetnej (z podziałem jak w p. 1);
- 3) zbiór wikliny szlachetnej (z podziałem jak w p. 1);

4) powierzchnię wikliny dziko rosnącej (szacunek);

5) zbiór surowca koszykarskiego z łęgów wikliny dziko rosnącej (szacunek);

6) ustalenie potrzeb w zakresie środków inwestycyjnych.

§ 5. Na podstawie projektów poszczególnych jednostek określonych w § 1 wojewódzkie komisje planowania gospodarczego przy współpracy wydziałów rolnictwa i leśnictwa prezydiów rad narodowych opracują zbiorczy projekt planu produkcji i zakładania plantacji wikliny oraz przedstawią go w terminie do 1 lutego 1952 r. do wstępnego zatwierdzenia prezydium wojewódzkiej rady narodowej.

§ 6. 1. Przed przedstawieniem projektu planu produkcji i zakładania plantacji wikliny prezydium wojewódzkiej rady narodowej do zatwierdzenia, wojewódzkie komisje planowania gospodarczego przeanalizują projekt planu produkcji wikliny z punktu widzenia potrzeb Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego oraz zainteresowanych instytucji lub przedsiębiorstw wykorzystujących wiklinę na cele robót melioracyjnych oraz robót związanych z regulacją dróg wodnych i innych robót.

2. Analiza, o której mowa w ust. 1, powinna być przeprowadzona w formie bilansu wykazującego nadwyżki lub niedobory w zakresie produkcji wikliny na terenie województwa.

§ 7. 1. Projekt planu produkcji wikliny i zakładania plantacji zatwierdzony wstępnie przez prezydium wojewódzkich rad narodowych wojewódzkie komisje planowania gospodarczego prześlą do akceptacji Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

2. Po uzyskaniu akceptacji Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego prezydium wojewódzkich rad narodowych, na wniosek wojewódzkich komisji planowania gospodarczego, przedstawią projekt planu do uchwalenia wojewódzkim radom narodowym.

3. Uchwalony przez wojewódzkie rady narodowe sześcioletni plan produkcji wikliny i zakładania plantacji wojewódzkie komisje planowania gospodarczego prześlą po 1 egzemplarzu do Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministerstwa Rolnictwa.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 23 sierpnia 1951 roku.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO w z. E. S z y r

246.

OKÓLNIK PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

Nr 9 z dnia 21 sierpnia 1951 r.

w sprawie stosowania „Tymczasowych Normatywów Urbanistycznych“.

Zaleca się stosowanie przy sporządzaniu dokumentacji technicznej oraz do użytku Komisji Oceny Projektów Inwestycyjnych zainteresowanych inwestorów „Tymczasowych Normatywów Urbanistycznych“ (dla projektowania miast i osiedli) wydanych przez Ministerstwo Budownictwa Miast i Osiedli.

Jako podstawowe należy traktować normatywy dotyczące powierzchni i układu terenów; dla ustalenia natomiast kubatur wskazówki zawarte w „Tymczasowych Normatywach Urbanistycznych“ mają charakter orientacyjny. W przypadkach, dla których istnieją już ustalone szczegółowe normatywy architektoniczne, „Tymczasowe Normatywy Urbanistyczne“ nie stanowią wyłącznej podstawy.

„Tymczasowe Normatywy Urbanistyczne“ (dla projektowania miast i osiedli) są podstawą dla programowania inwestycji na okres perspektywiczny. W inwestycyjnych planach rocznych powinny one być każdorazowo uzgadniane ze szczegółowymi wytycznymi obowiązującymi na dany okres inwestycyjny.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO w z. E. S z y r

247.

**PISMO OKÓLNE
PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA
GOSPODARCZEGO
DEPARTAMENT BUDOWNICTWA**

z dnia 31 lipca 1951 r.

(znak BU3-4-45)

w sprawie podawania liczb planu produkcji w sprawozdaniach statystycznych i ustalania procentu wykonania planu

W związku z niejednorodnym interpretowaniem przepisów Instrukcji GUS nr 1 w sprawie sprawozdawczości statystycznej przedsiębiorstw budowlano - montażowych, geodezyjnych, biur projektów i inwestorów prowadzących roboty systemem gospodarczym dotyczących liczb planu produkcji i procentu wykonania planu, Departament Budownictwa PKPG w porozumieniu z Departamentem Inwestycji i Budownictwa GUS ustala, co następuje:

I. Podawanie kwot planu w sprawozdaniu z wykonania planu produkcji podstawowej wg wzoru B-1.

1. **Wartość robót na rok wg zleceń** (generalnych i bezpośrednich — rubr. 5, przyjętych w charakterze podwykonawcy — rubr. 6, wg aktualnych zleceń do wykonania własnymi siłami, mianownik rubryki 7) — należy podawać wg aktualnej kwoty zleceń na ostatni dzień m-ca sprawozdawczego.

2. **Wartość robót na rok wg planu produkcyjnego** (Licznik rubr. 7) — należy podawać zgodnie z zatwierdzoną kwotą zadań produkcyjnych (tj. z uwzględnieniem rezerwy mocy produkcyjnej), stanowiącą podstawę do opracowania części produkcyjnej planu produkcyjno - finansowego.

Kwoty zadań dla centralnych zarządów i przedsiębiorstw podległych bezpośrednio ministerstwu, zatwierdzają ministerstwa po uprzedniej ich akceptacji przez PKPG;

Projektowane zmiany zadań rocznych mogą być podawane tylko w formie uwagi na sprawozdaniu lub w załączniku.

3. **Wartość robót wg planu kwartalnego** (rubr. 10) należy podawać zgodnie z zatwierdzonym przez ministerstwo i akceptowanym przez PKPG kwartalnym planem operacyjnym, który stanowi operacyjną korektę zadań ustalonych w przekrojach kwartalnych planu rocznego.

Wszelkie projektowane zmiany zatwierdzonego planu kwartalnego można podawać tylko w formie uwagi.

4. **Wartość robót wg planu miesięcznego** (rubr. 8) należy podawać zgodnie z zatwierdzonym przez właściwą jednostkę nadrzędną miesięcznym planem operacyjnym, który stanowi operacyjną korektę zadań ustalonych w przekrojach miesięcznych planu kwartalnego.

5. **Wartość robót wg sumy miesięcznych planów operacyjnych** — należy podawać ściśle wg miesięcznych planów zatwierdzonych.

Suma planów miesięcznych w roku lub kwartale będzie z reguły odbiegać od kwoty planu rocznego lub kwartalnego, podobnie jak suma planów kwartalnych będzie zwykle różna od kwoty planu rocznego.

6. **Procenty wykonania planów** podawane w rubr. 17 i 18 powinny opierać się wyłącznie na liczbach planowych ustalonych w sposób podany w pkt. 2 — 5.

Ten sam sposób obliczania procentów wykonania planu produkcji obowiązuje we wszystkich innych pismach i sprawozdaniach.

II. Korygowanie planów miesięcznych. Podstawa do przyznania premii.

Zatwierdzony plan miesięczny przedsiębiorstwa będący podstawą do ustalenia procentu wykonania planu dla premiowania pracowników umysłowych — nie może być w zasadzie w ciągu miesiąca zmieniony.

W razie zaistnienia w ciągu planowanego miesiąca obiektywnych przyczyn uniemożliwiających wykonanie planu (brak dokumentacji, brak materiałów, klęska żywiołowa powodzi) **plan miesięczny zatwierdzony nie może być w zasadzie zmieniony**, lecz tylko skorygowany przez wyznaczenie zadań na okresy krótsze niż miesiąc (półmiesięczne, dekadowe, na okres od momentu rewizji do końca miesiąca).

Przy rozpatrywaniu przyznania premii w wypadku niewykonania zatwierdzonego planu miesięcznego z przyczyn obiektywnych, należy m. innymi wziąć pod uwagę wykonanie zadań krótkookresowych (dekadowych, półmiesięcz-

nych itp.). Jedyne uzasadnioną przyczyną zmian planu miesięcznego w czasie jego wykonywania jest przerzut ludzi i sprzętu.

III. Podawanie wartości w sprawozdaniu B-1 w cenach netto (z potrąceniem oszczędności).

W związku z przyjęciem w planach produkcyjno-finansowych wartości robót w cenach netto (po potrąceniu oszczędności zasadniczej i dodatkowej) konieczne jest ostateczne przejście w sprawozdawczości na ceny analogiczne.

Począwszy od sprawozdania za miesiąc lipiec wszystkie wartości należy podawać w cenach netto.

Odmienne dotychczasowe ustalenia uzgodnione z Dep. Budownictwa PKPG tracą moc.

W wypadkach uzasadnionych szczególnymi trudnościami Dep. Budownictwa PKPG udzielić może na wnioszek właściwego ministerstwa pisemnej zgody na dalsze podawanie danych w cenach brutto.

W każdym wypadku należy bezwzględnie zaznaczyć wyraźnie na formularzu, w jakich cenach brutto czy netto podane są poszczególne wartości.

Przy podawaniu wartości w cenach netto, należy w prawnym górnym rogu wzoru B-1 podać ustalone w planie produkcyjno - finansowym wskaźniki przeliczeniowe z cen brutto i netto.

Podawanie wartości w cenach netto obowiązuje w stosunku do:

1) **kwot zleceń**, które należy skorygować zgodnie z przyjętym wskaźnikiem lub zgodnie z ustaleniem procentu oszczędności przypadającym na przedsiębiorstwo w umowie,

2) **kwot planowych** — zgodnie z przyjętym wskaźnikiem,

3) **kwot wartości wykonanych robót** — które należy podawać wg rachunków po potrąceniu kwoty oszczędności przypadającej na przedsiębiorstwo; w wypadku uzupełniającego szacunku wartości robót niezafakturowanych należy również potrącić odpowiedni procent oszczędności,

4) **kwot umów** (rubr. 5a i 6a) — przy uwzględnieniu umownego procentu oszczędności przypadającej na przedsiębiorstwo; w razie niezawarcia umowy, należy podać procent proponowany przez przedsiębiorstwo,

5) **kwot kosztorysów** z uwzględnieniem wskaźnika „K”.

W ten sposób wszystkie wymienione wartości będą porównywalne.

DYREKTOR DEPARTAMENTU

Inż. M. Małachowski

248.

**PISMO OKÓLNE
PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA
GOSPODARCZEGO
DEPARTAMENT BUDOWNICTWA**

z dnia 8 sierpnia 1951 r.

(znak BU2M-02-511)

wyjaśniające zarządzenie Przewodniczącego

PKPG nr 82 z dnia 16 marca 1951 r. w sprawie realizacji uchwały nr 109 Prezydium Rządu z dnia 25 lutego 1951 r. o oszczędności w budownictwie.

W związku z wypadkami niewłaściwej interpretacji przepisów zarządzenia Przewodniczącego PKPG nr 82 z dnia 16 marca 1951 r. w sprawie realizacji uchwały nr 109 Prezydium Rządu z dnia 25 lutego 1951 r. o oszczędności w budownictwie (Monitor Polski nr A-26, poz. 326) oraz nasuwającymi się wątpliwościami wyjaśnia się, co następuje:

1. Sprawa wygosparowania oszczędności odnośnie wykonawstwa kapitalnych remontów, przeprowadzanych zarówno systemem gospodarczym, jak i zleconym, została unormowana zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministra Finansów nr 228 z dnia 2.6.1951 r. w sprawie obniżenia kosztów własnych w zakresie rzeczowego wykonania kapitalnych remontów (Mon. Polski nr A-60, poz. 810).

2. Wygosparowanie oszczędności, zgodnie z postanowieniami wymienionego wyżej zarządzenia Przewodniczącego PKPG nr 82 (w fazie wykonawstwa — 9,1%, w związku z obniżką materiałów — 4,5%) odnośnie remontów bieżących i innych drobnych robót budowlanych jest obowiązujące bez względu na ich rozmiary, źródła pokrycia finansowego oraz system ich wykonywania (zlecony, gospodarczy).

DYREKTOR DEPARTAMENTU

w z. inż. K. Jaworski

249.

PISMO OKÓLNE
PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA
GOSPODARCZEGO
DEPARTAMENT ZAOPATRZENIA I BILANSÓW
MATERIAŁOWYCH

z dnia 9 sierpnia 1951 r.
(znak BJ-10-A7-04)

w sprawie zaopatrzenia w druki dotyczące akcji
upłynienia remanentów.

W związku z zarządzeniem Przewodniczącego PKPG Nr 177 z dnia 2 maja 1951 r. (Monitor Polski Nr A-46, poz. 602), Dep. Zaopatrzenia i Bilansów Materiałowych PKPG komunikuje, że:

Centrala Wydawnicza Druków posiada na składach ok. 20.000 bloków kart ewidencyjnych — wzoru Ur 6851 obowiązującego w 1950 r.

Departament Zaopatrzenia i Bilansów Materiałowych prosi o poinformowanie podległych ministerstwu jednostek, że stare druki winny być wykorzystane do akcji ujawnienia remanentów aż do ich wyczerpania. Druki kart ewidencyjnych są w sprzedaży w następujących bazach Centrali Wydawniczej Druków:

- 1) Warszawa, Grzybowska 43,
- 2) Katowice, Św. Jacka 4,
- 3) Łódź, Kilińskiego 77.

Druki wprowadzone wspomnianym zarządzeniem — z pewnymi zmianami, które podane będą w najbliższym czasie — znajdują się w sprzedaży po 20 sierpnia br. w bazach Centrali Wydawniczej Druków, dokąd już obecnie mogą być kierowane zamówienia.

DYREKTOR DEPARTAMENTU

Z. Deutschman

250.

PISMO OKÓLNE
PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA
GOSPODARCZEGO
DEPARTAMENT TECHNIKI

z dnia 11 sierpnia 1951 r.
(znak: TE9B-1-61)

w sprawie okresowych przeglądów ciągników marki
„Ursus“, „Zetor“ i „KD-35“.

W celu zapewnienia prawidłowej obsługi, konserwacji i właściwego użytkowania ciągników marki „Ursus“, „Zetor“ i „KD-35“ Departament Techniki PKPG zaleca wprowadzenie opracowanej przez Ministerstwo Rolnictwa instrukcji w sprawie okresowych przeglądów ciągników marki „Ursus“, „Zetor“ i „KD-35“, dla podległych ministerstwu jednostek gospodarczych posługujących się ciągnikami wymienionych marek.

Do instrukcji powyższej, która stanowi załącznik do niniejszego pisma okólnego, mogą być wprowadzone w porozumieniu z ministerstwem (centralnym zarządem) odpowiednie poprawki lub zmiany w zależności od potrzeb i warunków pracy jednostek stosujących tę instrukcję.

Przy planowaniu przeglądów okresowych zaleca się wprowadzenie możliwości przesunięcia terminu przeglądu o 5% okresu dzielącego przeglądy.

DYREKTOR DEPARTAMENTU

w z. Inż. J. Kopiński

Załącz. do pisma okólnego znak
TE9B-1-61 z dnia 11 sierpnia
1951 r.

INSTRUKCJA

w sprawie okresowych przeglądów ciągników marki
„Ursus“, „Zetor“ i „KD-35“.

Ciągniki powinny być poddawane okresowym przeglądom obejmującym określone w instrukcji czynności, a mianowicie:

Ciągniki marki „Ursus“.

Po 8 godzinach pracy podlegają przeglądowi nr 1,	
„ 50 „ „ „ „ „ „ „ 2,	
„ 100 „ „ „ „ „ „ „ 3,	
„ 300 „ „ „ „ „ „ „ 4,	
„ 600 „ „ „ „ „ „ „ 5,	

Ciągniki marki „Zetor“.

Codziennie po pracy podlegają przeglądowi nr 1,	
po 60 godzinach „ „ „ „ „ „ 2,	
„ 120 „ „ „ „ „ „ 3,	
„ 300 „ „ „ „ „ „ 4,	
„ 900 „ „ „ „ „ „ 5,	

Ciągniki marki „KD-35“.

Codziennie po pracy podlegają przeglądowi nr 1,	
po 50 godzinach „ „ „ „ „ 2,	
„ 100 „ „ „ „ „ 3,	
„ 300 „ „ „ „ „ 4,	
„ 900 „ „ „ „ „ 5,	

Przeglądy okresowe ciągnika „Ursus“.**Przegląd nr 1.****Okres:** codziennie, wzgl. po 8 godzinach pracy.**Wykonawcy:** kierowca i pomocnik pod nadzorem brygadzysty.**Miejsce wykonania:** na miejscu pracy lub w miejscu postoju.**Czynności przed rozpoczęciem pracy:**

1. Sprawdzić czy narzędzia są w komplecie.
2. Sprawdzić poziom i jakość oleju silnikowego w zbiorniku (ew. uzupełnić).
3. Dolać wody do chłodnicy.
4. Sprawdzić lub odpowietrzyć układ paliwowy.
5. Przeczyścić w głowicy kanał przelotowy wkrętu bezpieczeństwa.
6. Sprawdzić i w razie potrzeby oczyścić wkład w filtrze powietrznym.
7. Sprawdzić oświetlenie i sygnał.
8. Sprawdzić zewnętrzne śruby i nakrętki ciągnika (ew. dociągnąć i zabezpieczyć).
9. Sprawdzić smarowniczki.
10. Sprawdzić ogumienie, a przy kołach żelaznych śruby mocujące ostrogi.
11. Przesmarować:
  - a) silnik — pompkę centralnego smarowania (ręcznie),
  - b) widły rozporowe,
  - c) prawe, lewe i przednie łożyska wału skrzyni przekładniowej,
  - d) wał pionowy kierownicy,
  - e) górne łożysko wału kierownicy,
  - f) jarzmo sprzęgła,
  - g) mimośród regulatora,
  - h) popychacz pompki paliwowej,
  - i) lewe i prawe łożysko wałka zderzaka,
  - j) łożysko pośredniego koła zębatego,
  - k) łożyska przednich osi (2 punkty smarownicze po 2—3 tłoczenia towotnicą),
    - l) sworznie zwrotnic,
    - m) sworznie przedniej osi,
    - n) wał pionowy napędu sprzęgła,
    - o) sworznie poprzecznego drążka kierowniczego,
    - p) drążek podłużny kierowniczy,
    - r) zawieszenie resoru.
12. Sprawdzić stan narzędzi lub maszyn współpracujących i przesmarować je wg instrukcji fabrycznej.
13. Uruchomić silnik i zagrzać go na małych obrotach.
14. Sprawdzić wskazania przyrządów (wskaźnik obrotów, wskaźnik ładowania akumulatora).
15. Ośluchać silnik i przekładnię.
16. Sprawdzić działanie hamulców i kierownicy.
17. Usunąć wodę z obu zbiorników oleju.

Czynności po 4—5 godzinach pracy:

18. Sprawdzić poziom oleju (ew. uzupełnić) w obu komorach zbiornika oleju oraz przesmarować:
    - a) napęd pompki centralnego smarowania,
    - b) drążek mimośrodu regulatora,
    - c) tuleję sprzęgła.
  19. Uzupełnić wodę w chłodnicy (przy młocce — oczyścić chłodnicę).
  20. Usunąć przecieki paliwa, wody i oleju.
  21. Sprawdzić zewnętrzne śruby i nakrętki (dociągnąć, zabezpieczyć).
  22. Sprawdzić ogumienie wzgl. śruby ostróg.
  23. Sprawdzić narzędzia lub maszynę towarzyszącą i nasmarować.
  24. Ośluchać silnik i sprawdzić wskazania przyrządów (wskaźnik obrotów i wskaźnik ładowania akumulatora).
- UWAGI:** 1. Przez cały czas pracy sprawdzać wskazania przyrządów (wskaźnik obrotów, kontrolka ładowania akumulatora).
2. W razie zauważenia jakiegś usterki, zatrzymać ciągnik i usunąć niedomagania, a w razie niemożności zawiadomić brygadzystę.

Czynności po pracy:

25. Oczyścić ciągnik i narzędzia lub maszynę towarzyszącą z kurzu lub błota.

26. Usunąć przecieki paliwa, wody i oleju.
27. Dopełnić zbiornik paliwa olejem gazowym.
28. Wykręcić korek u nasady kominka dla usunięcia zeń wody i resztek spalinowych i otwór na noc pozostawić otwarty.
29. Wprowadzić 5 cm³ nafty i przekręcić silnik parę razy kołem brygadowym (wg instrukcji fabrycznej).
30. Złożyć brygadziście meldunek o zauważonych niedomaganiach.

UWAGI: 1. W okresie zimowym ponadto:
po zakończonej pracy spuścić wodę do specjalnego naczynia, a przy mrozach ponad 10° spuścić olej do specjalnego naczynia oraz wyjąć akumulatory, przed rozpoczęciem pracy wstawić akumulatory, zagrząć wodę i olej, po czym wlać do chłodnicy wzgl. zbiornika oleju, przekręcić silnik kilka razy kołem zamachowym i następnie uruchomić silnik.

2. W razie pracy na dwie zmiany — przy zmianie kierowcy wykonać czynności jak „Przed rozpoczęciem pracy“, uzupełnić paliwo, wpisując to do książki ciągnika.

3. W okresie docierania ciągnika nowego po naprawie kapitalnej należy przestrzegać odpowiednich instrukcji fabrycznych.

Przegląd nr 2.

Okres: co 50 godzin pracy.

Wykonawcy: kierowca i pomocnik pod nadzorem brygadzysty.

Miejsce wykonania: stacja obsługi brygady (zamknięte pomieszczenie w miejscu postoju brygady, wyposażone w sprzęt do zasilania ciągnika paliwem i smarem).

Czynności:

1. Zebrać od kierowcy informacje o pracy i zauważonych niedomaganiach ciągnika.
2. Wykonać czynności przeglądu nr 1 „Przed rozpoczęciem pracy“.
3. Oczyszczyć filtr (siatkę) w czaszy skrzyni korbowej.
4. W razie pracy w dużym kurzu przemyć wkład filtra powietrznego.
5. Sprawdzić napięcie paska wentylatora.
6. Sprawdzić i w miarę potrzeby uzupełnić olej w skrzyni biegów.
7. Przesmarować:
  - a) wał poprzeczny napędu sprzęgła,
  - b) wał hamulca nożnego,
  - c) łożyska tylnych półosi.
8. Sprawdzić i w miarę potrzeby uzupełnić akumulator wodą destylowaną.
9. Sprawdzić śruby i nakrętki kół przednich i tylnych.
10. Uruchomić silnik, osłuchać go, po czym w ruchu sprawdzić cały ciągnik.
11. Wpisać do książki ciągnika datę przeglądu oraz dokonane czynności naprawcze.

UWAGA: W czasie przeglądu należy usuwać stwierdzone niedomagania przez dokonywanie potrzebnych czynności naprawczych. W razie potrzeby należy zawiadomić mechanika objazdowego Stacji Obsługi POM.

Przegląd nr 3.

Okres: co 100 godzin pracy.

Wykonawcy: kierowca i pomocnik pod nadzorem brygadzysty.

Miejsce wykonania: Stacja Obsługi Brygady.

Czynności:

1. Wykonać czynności przeglądu nr 1 i nr 2.
2. Wyjąć, przemyć ew. wymienić wkład filtra powietrznego.
3. Skontrolować działanie wtryskiwacza (prawidłowość stożka rozpylenia).
4. Sprawdzić akumulator (napięcie poszczególnych elementów), dolać wody destylowanej, oczyścić i nasmarować zaciski.
5. Sprawdzić umocowanie haka zaczepowego.
6. Przesmarować:
  - a) łożysko wentylatora,
  - b) hak pociągowy,
  - c) napęd prądnicę,
  - d) sworznie ciężarków regulatora.
7. Odjąć i oczyścić rurę wydechową i iskrochron w kominku.

8. Zdjąć gruszę żarową i oczyścić ją z nagaru.
9. Sprawdzić i ew. uzupełnić olej w skrzyni biegów.
10. Sprawdzić umocowanie prądnicę.
11. Zdjąć pasek wentylatora i wymyć w letniej wodzie z mydłem, po czym wytrzeć do sucha.
12. Silnik uruchomić, zagrząć i osłuchać, po czym w ruchu sprawdzić działanie całego ciągnika (mechanizmu kierowniczego, sprzęgła i hamulców).
13. Wpisać do książki ciągnika datę i nr przeglądu oraz dokonane czynności naprawcze.

UWAGI: 1. W nowym ciągniku olej w skrzyni biegów powinien być wymieniany po 100 godzinach pracy.

2. W czasie przeglądu należy usuwać stwierdzone niedomagania przez dokonywanie potrzebnych czynności naprawczych. W razie potrzeby powinno się zawiadomić mechanika objazdowego Stacji Obsługi POM.

Przegląd nr 4.

Okres: co 300 godzin pracy.

Wykonawcy: Mechanik Stacji Obsługi POM, w okresie gwarancyjnym — Mechanik TOR przy pomocy kierowcy i pomocnika.

Miejsce wykonania: Stacja obsługi POM.

Czynności:

1. Wykonać czynności przeglądu nr 1, 2 i 3.
2. Sprawdzić ciśnienie sprężania w cylindrze (manometrem lub wg instrukcji fabrycznej).
3. Oczyszczyć filtry olejowe. Opróżnić, zdjąć i oczyścić zbiornik oleju, a po zmontowaniu napełnić świeżym olejem.
4. Sprawdzić panewkę wału korbowego (w razie potrzeby dociągnąć).
5. Sprawdzić obrotomierzem działanie regulatora (na 350 i 630 obr./min.).
6. Przemyć i sprawdzić pompę paliwową.
7. Sprawdzić działanie wtryskiwacza.
8. Sprawdzić zbieżność czołową kół przednich.
9. Sprawdzić i ewentualnie usunąć luzy w łożyskach kół przednich.
10. Sprawdzić i wyregulować sprzęgło.
11. Sprawdzić i ew. dociągnąć zaciski instalacji elektrycznej.
12. Uruchomić silnik, osłuchać go i wykonać próbną pracę.
13. Sprawdzić książkę ciągnika i wpisać numer, datę przeglądu oraz dokonane czynności naprawcze.

UWAGA: W czasie przeglądu należy usuwać stwierdzone niedomagania przez dokonywanie potrzebnych czynności naprawczych lub wymianę poszczególnych zespołów.

Przegląd nr 5.

Okres: co 600 godzin pracy.

Wykonawcy: Mechanik Stacji Obsługi POM lub PGR (w okresie gwarancyjnym Mechanik TOR) przy pomocy kierowcy i pomocnika pod nadzorem mechanika TOR.

Miejsce wykonania: Stacja Obsługi POM lub PGR.

Czynności:

1. Wykonać czynności przeglądów nr 1, 2, 3 i 4.
2. Przepłukać ciepłym olejem pompę centralnego smarowania. Zbadać działanie zaworu zwrotnego. Oczyszczyć filtr komory oleju obiegowego i w razie potrzeby wymienić wołokowe elementy filtrujące olej.
3. Wymontować, rozebrać, oczyścić i sprawdzić filtry powietrza. Oczyszczyć zaworki płytowe w podstawie filtra.
4. W razie potrzeby wymontować tłok z korbowodem, oczyścić z nagaru i wymienić pierścienie. Zbadać i w razie potrzeby usunąć luz sworznia tłokowego w tulejce korbowodu.
5. Sprawdzić dużą tulejkę mimośrodowo regulatora, regulator i pompę paliwową.
6. Zdjąć chłodnicę i w razie potrzeby oczyścić ją oraz blok cylindrowy z osadów.
7. Zdjąć zbiornik paliwa i oczyścić go.
8. Zdjąć prądnicę i oddać do przeglądu elektrotechnikowi.
9. Zmienić olej w skrzyni biegów (wg instrukcji).
10. W razie potrzeby wymienić nakładki hamulców.
11. Uruchomić silnik, wyregulować go i osłuchać, po czym wykonać próbną pracę.
12. Sprawdzić książkę ciągnika, wpisać numer i datę przeglądu oraz dokonać czynności naprawczych.

13. Sprawdzić bez rozbierania luzu zasadniczych pasowań w silniku, w razie stwierdzenia podejrzanego luzów pomierzyć je i kwalifikować ciągnik do dalszej eksploatacji lub naprawy głównej.

UWAGA: W czasie przeglądu należy usuwać stwierdzone niedomagania przez dokonywanie potrzebnych czynności naprawczych lub wymianę zespołów.

Przegląd techniczny nr 1 ciągnika „KD-35“.

Okres: codziennie.

Wykonawcy: kierowca i pomocnik pod nadzorem brygadzysty.

Miejsce wykonania: na miejscu pracy lub w miejscu postoju.

Czynności przed rozpoczęciem pracy:

1. Sprawdzić narzędzia (czy są w komplecie).
2. Sprawdzić olej w karterze silnika (uzupełnić).
3. Dodać wody do chłodnicy.
4. Oczyszczyć osadnik paliwa i spuścić zanieczyszczenia z dolnego filtra paliwa.
5. Usunąć przecieki paliwa, wody, oleju oraz nieszczelności filtra powietrza.
6. W razie potrzeby zmienić olej w filtrze powietrza.
7. Sprawdzić oświetlenie i sygnał.
8. Sprawdzić napięcie paska wentylatora.
9. Sprawdzić zewnętrzne złącza śruby ciągnika (ew. dociągnąć i zabezpieczyć) oraz smarowniczki.
10. Sprawdzić napięcie gąsienic, zawleczone i sworznie gąsienic.
11. Przesmarować:
  - a) pompę paliwa,
  - b) mufę sprzęgła,
  - c) „ „ sprzęgieł bocznych,
 ponadto co 20 godzin pracy:
  - d) rolki gąsienic,
  - e) koła przednie
  - f) osie wózków gąsienic,
  - g) wentylator,
  - h) tylnie łożysko mufy sprzęgła,
  - i) sprawdzić poziom oleju w skrzynce napędu,
  - j) sprawdzić poziom oleju w skrzyni biegów i tylnym moście,
  - k) sprawdzić poziom oleju w sprzęgłach bocznych,
  - l) sprawdzić poziom oleju w skrzyni wału napędu pasowego,
  - m) sprawdzić poziom oleju w karterze przekładnika mocy.
12. Sprawdzić stan narzędzi lub maszyn współpracujących i przesmarować je wg instrukcji fabrycznej.
13. Uruchomić silnik, zagrzać go na małych obrotach i sprawdzić ciśnienie oleju.
14. Sprawdzić wskazania przyrządów na desce rozdzielczej.
15. Ośluśać silnik i przekładnię.
16. Sprawdzić działanie hamulców.
17. Uzpełnić olej w skrzyni napędu koła pasowego (w razie pracy).

Czynności po 4—5 godzinach pracy:

18. Sprawdzić poziom oleju w silniku (ew. uzupełnić).
19. Uzpełnić wodę w chłodnicy (przy młotce — oczyścić chłodnicę).
20. Usunąć przecieki paliwa, wody, oleju.
21. Sprawdzić zewnętrzne śruby mocujące (dociągnąć, zabezpieczyć).
22. W razie pracy w dużym kurzu — zmienić olej w filtrze powietrza.
23. Sprawdzić napięcie gąsienic i zawleczone sworznie gąsienic.
24. Sprawdzić narzędzie lub maszynę towarzyszącą i nasmarować.
25. Uruchomić silnik, ośluśać go i sprawdzić wskazania przyrządów na desce rozdzielczej.

UWAGA: 1. Przez cały czas pracy sprawdzać wskazania przyrządów na desce rozdzielczej (ciśnienie oleju, ładowanie akumulatora).

2. W razie zauważenia jakiegokolwiek usterki — zatrzymać ciągnik, usunąć niedomagania, a w razie niemożności zawiadomić brygadzystę.

Czynności po pracy:

26. Oczyszczyć ciągnik i narzędzia lub maszynę z kurzu lub błota.
27. Uzpełnić paliwo do pełnego zbiornika.
28. Złożyć brygadziście meldunek o zauważonych niedomaganiach.

29. Wpisać do książki pracy ciągnika ilość zużytego paliwa i oleju, ilość godzin pracy i ilość ha wykonanej pracy.

UWAGI: 1. W okresie zimowym ponadto:

- Po zakończonej pracy spuścić wodę do specjalnego naczynia, a przy mrozach ponad 10°C spuścić olej do specjalnego naczynia oraz wyjąć akumulatory, przed rozpoczęciem pracy — wstawić akumulatory, zagrzać wodę i olej — włączyć je do chłodnicy i silnika, przekręcić silnik kilkanaście razy korbą rozruchową, po czym uruchomić silnik.
2. W razie pracy na dwie zmiany — przy zmianie kierowców wykonać te czynności, jakie wykonuje się po 4—5 godzinach pracy oraz uzupełnić paliwo do pełnego baku, wpisując te dane do książki pracy.
3. Po dłuższym postoju spuścić paliwo ze zbiornika silnika rozruchowego i nalać świeżą mieszankę paliwa z olejem.
4. W okresie docierania ciągnika nowego lub po remoncie kapitalnym należy przestrzegać odnośnej instrukcji fabrycznej.

Przegląd techniczny nr 2 ciągnika „KD-35“.

Okres: co 50 godzin pracy.

Wykonawcy: kierowca i pomocnik pod nadzorem brygadzysty.

Miejsce wykonania: stacja obsługi brygady (zamknięte pomieszczenie w miejscu postoju brygady, wyposażone w sprzęt do zasilania ciągnika paliwem i smarem).

Czynności:

1. Zebrać od kierowcy informacje o pracy i zauważonych niedomaganiach ciągnika.
2. Wykonać czynności przeglądu technicznego nr 1 „Przed rozpoczęciem pracy“.
3. Wyjąć wkład dolnego filtra paliwa i przemyć go naftą lub benzyną.
4. Zmienić olej w filtrze powietrza.
5. Sprawdzić i w miarę potrzeby uzupełnić olej w skrzyni biegów i dyferencjale.
6. Sprawdzić szczelność dławika pompy wodnej.
7. Sprawdzić i w miarę potrzeby uzupełnić wodą destylowaną akumulator.
8. Uruchomić silnik, ośluśać go, po czym w ruchu sprawdzić cały ciągnik.
9. Wpisać do książki ciągnika datę przeglądu oraz dokonane czynności naprawcze.

UWAGA: W czasie przeglądu należy usunąć stwierdzone niedomagania przez dokonywanie potrzebnych czynności naprawczych. W razie potrzeby należy zawiadomić mechanika objazdowego Stacji Obsługi POM.

Przegląd techniczny nr 3 ciągnika „KD-35“.

Okres: co 100 godzin pracy.

Wykonawcy: kierowca i pomocnik pod nadzorem brygadzysty.

Miejsce wykonania: Stacja Obsługi Brygady.

Czynności:

1. Dokonać czynności przeglądów nr 1 i 2.
2. Spuścić olej z silnika, przepłukać i napełnić karter świeżym olejem.
3. Skontrolować słuchowo działanie wtryskiwaczy.
4. Sprawdzić luzu zaworów, w razie potrzeby wyregulować.
5. Sprawdzić akumulator (napięcie poszczególnych elementów), dodać wody destylowanej, oczyścić i nasmarować zaciski.
6. Sprawdzić umocowanie haka zaczepowego.
7. Przesmarować:
  - a) napęd prądnicy i prądnice,
  - b) ośki dźwigni kierujących,
  - c) przednie łożysko mufy sprzęgła,
  - d) rolki gąsienic,
  - e) łożyska kół napędowych,
  - f) „ „ końcowe wózków,
  - g) „ „ przedniego umocowania silnika.
8. Przemyć naftą zgrubny filtr olejowy.
9. Zmienić wkłady dolnych filtrów olejowych, przemywając uprzednio ich korpusy.
10. Przemyć filtr siatkowy zbiornika paliwa.

11. Przemyć wkład dolnego filtra paliwa.
12. Sprawdzić szczelność uszczeltek bocznych sprzęgieł. W razie potrzeby wymienić je i przemyć sprzęgło.
13. Sprawdzić stan rolek gąsienic.
14. Przemyć filtr osadnika paliwa silnika rozruchowego.
15. Zmienić olej w filtrze powietrza silnika rozruchowego.
16. Co drugi przegląd (tj. co 200 godzin pracy) zmienić wkład górnego filtra paliwa.
17. Uruchomić silnik, osłuchać go, po czym w ruchu sprawdzić cały ciągnik (regulacja hamulców i sprzęgła).
18. Wpisać do książki ciągnika datę i nr przeglądu oraz dokonane czynności naprawcze.

UWAGA: W czasie przeglądu należy usuwać stwierdzone niedomagania przez dokonywanie potrzebnych czynności naprawczych. W razie potrzeby należy zawezwać mechanika objazdowego Stacji Obsługi POM.

Przegląd techniczny nr 4 ciągnika „KD-35“.

Okres: co 300 godzin pracy.

Wykonawcy: mechanik stacji obsługi POM (w okresie gwarancyjnym — mechanik TOR) przy pomocy kierowcy i pomocnika.

Miejsce wykonania: Stacja Obsługi POM.

Czynności:

1. Dokonać czynności przeglądów nr 1, 2 i 3.
2. Sprawdzić manometrem kompresję w cylindrach.
3. Oczyszczyć świece żarowe.
4. Spuścić stary olej, przemyć i napełnić świeżym olejem korpusy pompy paliwa, regulatora i mechanizmu napędowego.
5. Przemyć naftą i zwilżyć olejem wkład odpowietrznika.
6. Przemyć wkłady filtra powietrza.
7. Zmienić wkład górnego filtra paliwowego.
8. Sprawdzić końcówki wtryskiwaczy.
9. Wyregulować luz zaworów i dekompresora.
10. Przemyć zbiornik paliwa oraz wkład korka paliwa.
11. Sprawdzić odstępy świec silnika rozruchowego.
12. Wyregulować mułę sprzęgła.
13. Przesmarować ręczną pompką przegub łączący.
14. Uruchomić silnik, osłuchać, wykonać próbną pracę.
15. Sprawdzić książkę ciągnika i wpisać nr i datę przeglądu oraz dokonane czynności naprawcze.

UWAGA: W czasie przeglądu należy usuwać stwierdzone niedomagania przez dokonywanie potrzebnych czynności naprawczych lub wymianę poszczególnych zespołów.

Przegląd techniczny nr 5 ciągnika „KD-35“.

Okres: co 900 godzin pracy.

Wykonawcy: mechanik Stacji Obsługi POM lub PGR (w okresie gwarancyjnym mechanik TOR) przy pomocy kierowcy i pomocnika pod nadzorem mechanika TOR.

Miejsce wykonania: Stacja Obsługi POM lub PGR.

Czynności:

1. Dokonać czynności przeglądów nr 1, 2, 3 i 4.
2. Zdjąć głowicę i oczyścić ją z nagaru.
3. W razie potrzeby wyjąć zawory, przeszlifować je i dotrzeć.
4. W razie potrzeby wymontować tłoki, oczyścić z nagaru i wymienić pierścienie. Sprawdzić tulejki wału rozrządowego.
5. W razie potrzeby sprawdzić regulator i pompę paliwa (bez rozbiórki).
6. Zdjąć chłodnicę i w razie potrzeby oczyścić ją i blok silnika z osadów.
7. Zmienić olej:
  - a) w skrzyni biegów,
  - b) w sprzęgłach bocznych,
  - c) w skrzyni wału przekładnikowego,
  - d) w skrzyni napędu pasowego.
8. Zdjąć prądnicę i rozrusznik i oddać do przeglądu elektrotechnikom.
9. W razie potrzeby wymienić nakładki hamulców.
10. Sprawdzić regulację i stan stożkowych łożysk rolkowych sprzęgieł bocznych.
11. Uruchomić silnik, wyregulować go i osłuchać, wykonać próbną pracę.
12. Sprawdzić książkę ciągnika i wpisać nr i datę przeglądu oraz dokonane czynności naprawcze.

13. Sprawdzić bez rozbierania luzu zasadniczych pasowań w silniku, w razie stwierdzenia podejrzanych luzów pomierzyć je i kwalifikować ciągnik do dalszej eksploatacji lub naprawy głównej.

UWAGA: W czasie przeglądu należy usuwać stwierdzone niedomagania przez dokonywanie potrzebnych czynności naprawczych lub wymianę zespołów.

Przegląd techniczny nr 1 ciągnika „ZETOR“.

Okres: codziennie.

Wykonawcy: kierowca i pomocnik pod nadzorem brygadzysty.

Miejsce wykonania: na miejscu pracy lub w miejscu postoju.

Czynności przed rozpoczęciem pracy:

1. Sprawdzić narzędzia (czy są w komplecie).
2. Sprawdzić olej w karterze silnika (ew. uzupełnić).
3. Dolać wody do chłodnicy.
4. Oczyszczyć osadnik paliwa (w ciągnikach z 1951 r.).
5. Sprawdzić czy są przecieki paliwa, wody, oleju oraz szczelności filtra powietrza i w razie potrzeby usunąć.
6. Sprawdzić i w razie potrzeby zmienić olej w filtrze powietrza.
7. Sprawdzić oświetlenie i sygnał.
8. Sprawdzić napięcie paska wentylatora.
9. Sprawdzić zewnętrzne złącza śrubowe ciągnika (ew. dociągnąć i zabezpieczyć) oraz smarowniczkę.
10. Sprawdzić ogumienie.
11. Przesmarować:
  - a) pompę wodną (1—2 pchnięć tłoczkową towotnicą).
  - b) sworzeń mechanizmu układu kierowniczego i przedniej osi — 9 smarowniczek,
  - c) koliste sworznie układu kierowniczego — 2 smarowniczek.
12. Sprawdzić stan narzędzi lub maszyn współpracujących i przesmarować je wg instrukcji fabrycznej.
13. Uruchomić silnik, zagrzać go na małych obrotach i sprawdzić ciśnienie oleju.
14. Sprawdzić wskazania przyrządów na desce rozdzielczej.
15. Osłuchać silnik i przekładnie.
16. Sprawdzić działanie hamulców i kierownicy oraz podnośnik hydrauliczny (w ciągnikach 1951 r.).
17. Sprawdzić olej w skrzyni napędu koła pasowego (w razie pracy).

Czynności po 4—5 godzinach pracy:

18. Sprawdzić poziom oleju w silniku (ew. uzupełnić).
19. Uzupełnić wodę w chłodnicy (przy młocce oczyścić chłodnicę).
20. W razie pracy w dużym kurzu zmienić olej w filtrze powietrza.
21. Sprawdzić czy są przecieki paliwa, wody, oleju i w razie potrzeby usunąć.
22. Sprawdzić zewnętrzne śruby mocujące (dociągnąć, zabezpieczyć).
23. Sprawdzić ogumienie.
24. Sprawdzić narzędzie lub maszynę towarzyszącą i nasmarować.
25. Uruchomić silnik, osłuchać go i sprawdzić wskazania przyrządów na desce rozdzielczej.

UWAGI: 1. Przez cały czas pracy sprawdzać wskazania przyrządów na desce rozdzielczej (ciśnienie oleju, ładowanie akumulatora).

2. W razie zauważenia jakiegokolwiek usterki — zatrzymać ciągnik usunąć niedomaganie, a w razie niemożności zawiadomić brygadzystę.

Czynności po pracy:

26. Oczyszczyć ciągnik i narzędzia lub maszynę z kurzu, lub błota.
27. Uzupełnić paliwo do pełnego zbiornika.
28. Złożyć brygadziście meldunek o zauważonych niedomaganiach.
29. Wpisać do książki pracy ciągnika ilość zużytego paliwa i oleju, ilość godzin pracy i ilość ha wykonanej pracy.

UWAGI: 1. W okresie zimowym ponadto:

po zakończonej pracy spuścić wodę do specjalnego naczynia, a przy mrozach ponad 10°C spuścić olej do specjalnego naczynia oraz wyjąć akumulatory; przed rozpoczęciem pracy — wstawić akumulatory, zagrzać wodę i olej — wlać je do sil-

- nika, przekręcić silnik kilkanaście razy korba rozruchową, po czym uruchomić silnik.
2. W razie pracy na dwie zmiany — przy zmianie kierowców wykonać te czynności, jakie wykonuje się po 4—5 godzinach pracy oraz uzupełnić paliwo do pełnego baku, wpisując to do książki pracy.
  3. Co 30 godzin pracy — przed rozpoczęciem pracy należy wykonać dodatkowo następujące czynności:
    - a) oczyścić filtr powietrza,
    - b) oczyścić filtr paliwa,
    - c) oczyścić filtr oleju,
    - d) nasmarować łożyska kół przednich — 2 smarowniczkami.
  4. W okresie docierania ciągnika nowego lub po remoncie kapitalnym należy przestrzegać odnośnych instrukcji fabrycznych.

Przegląd techniczny nr 2 ciągnika „ZETOR“.**Okres:** co 60 godzin pracy.**Wykonawcy:** kierowca i pomocnik pod nadzorem brygadzysty.**Miejsce wykonania:** stacja obsługi brygady (zamknięte pomieszczenie w miejscu postoju brygady, wyposażone w sprzęt do zasilania ciągników paliwem i smarem).**Czynności:**

1. Zebrać od kierowcy informacje o pracy i zauważonych niedomaganiach ciągnika.
2. Wykonać czynności przeglądu technicznego Nr 1 „Przed rozpoczęciem pracy“ wraz z czynnościami wykonywanymi co 30 godzin.
3. Z ciepłego silnika spuścić olej do specjalnego naczynia.
4. Oczyścić wstępny filtr olejowy w karterze silnika.
5. Przepłukać silnik olejem wrzecionowym, spuścić go, po czym napełnić silnik przepisowym olejem.
6. Sprawdzić, w miarę potrzeby uzupełnić olej w skrzyni biegów i dyferencjale. (W razie zauważenia ubytku, usunąć przyczynę).
7. Przesmarować:
  - a) łożysko oporowe sprzęgła — 1 smarownica,
  - b) dźwignię nożną sprzęgła — 1 smarownica,
  - c) dźwignię nożną hamulców — 1 smarownica,
  - d) ślimak i wałek kierownicy — 2 smarownice,
  - e) wałek dźwigni pierścienia oporowego sprzęgła — 1 smarownica.
8. Sprawdzić szczelność dławika pompy wodnej.
9. Sprawdzić i w miarę potrzeby uzupełnić wodą destylowaną akumulator.
10. Skontrolować nakrętki i śruby kół przednich i tylnych.
11. Uruchomić silnik, osłuchać go, po czym w ruchu sprawdzić cały ciągnik.
12. Wpisać do książki ciągnika datę przeglądu oraz dokonane czynności naprawcze.

UWAGA: W czasie przeglądu należy usuwać stwierdzone niedomagania przez dokonywanie potrzebnych czynności naprawczych. W razie potrzeby należy zawiadomić mechanika objazdowego stacji Obsługi POM.**Przegląd techniczny nr 3 ciągnika „ZETOR“.****Okres:** co 120 godzin pracy.**Wykonawcy:** kierowca i pomocnik pod nadzorem brygadzysty.**Miejsce wykonania:** stacja obsługi brygady.**Czynności:**

1. Dokonać czynności przeglądów nr 1 i 2.
2. Rozebrać i oczyścić filtr powietrza.
3. Skontrolować słuchowo działanie wtryskiwaczy.
4. Sprawdzić luzy zaworów, w razie potrzeby wyregulować.
5. Sprawdzić akumulator (napięcie poszczególnych elementów) dolać wody destylowanej, oczyścić i nasmarować zaciski.
6. Sprawdzić umocowanie haka zaczepowego.

7. Przesmarować:

- a) trące powierzchnie korby rozruchowej,
- b) trące powierzchnie haka pociągowego,
- c) sworznie cięgieł sprzęgła i hamulców.

8. Uruchomić silnik, osłuchać go, po czym w ruchu sprawdzić cały ciągnik (regulacja hamulców i sprzęgła).
9. Wpisać do książki ciągnika datę i nr przeglądu oraz dokonane czynności naprawcze.

UWAGA: W czasie przeglądu należy usuwać stwierdzone niedomagania przez dokonywanie potrzebnych czynności naprawczych. W razie potrzeby należy zawiadomić mechanika objazdowego Stacji Obsługi POM.**Przegląd techniczny nr 4 ciągnika „ZETOR“.****Okres:** co 300 godzin pracy.**Wykonawcy:** Mechanik Stacji Obsługi POM lub PGR (w okresie gwarancyjnym — mechanik TOR) przy pomocy kierowcy i pomocnika.**Miejsce wykonania:** Stacja Obsługi POM lub PGR.**Czynności:**

1. Dokonać czynności przeglądów nr 1, 2 i 3.
2. Sprawdzić manometrem kompresję w cylindrach.
3. Oczyścić świece żarowe.
4. Zdjąć dolny karter i pokrywę boczne i sprawdzić łożyska wału korbowego i korbowodów (bez rozbierania) oraz śruby przeciwwag.
5. Sprawdzić obrotomierzem działanie regulatora.
6. Zmienić wkład filtra paliwowego.
7. Sprawdzić działanie wtryskiwaczy.
8. Sprawdzić rozstaw kół.
9. Sprawdzić luzy łożysk kół przednich oraz umocowanie i zabezpieczenie kół.
10. Uruchomić silnik, osłuchać, wykonać próbną pracę.
11. Sprawdzić książkę ciągnika i wpisać nr i datę przeglądu oraz dokonane czynności naprawcze.

UWAGA: 1. W czasie przeglądu należy usuwać stwierdzone niedomagania przez dokonywanie potrzebnych czynności naprawczych lub wymianę poszczególnych zespołów.

2. Co drugi przegląd Nr 4 tj. po 600 godzinach pracy ciągnika, wymienić olej skrzyni biegów.

Przegląd techniczny nr 5 ciągnika „ZETOR“.**Okres:** co 900 godzin pracy.**Wykonawcy:** Mechanik Stacji Obsługi POM lub PGR (w okresie gwarancyjnym mechanik TOR) przy pomocy kierowcy i pomocnika pod nadzorem mechanika PGR.**Miejsce wykonania:** Stacja Obsługi POM lub PGR.**Czynności:**

1. Dokonać czynności przeglądów nr 1, 2, 3 i 4.
2. Zdjąć głowicę i oczyścić ją z nagaru.
3. W razie potrzeby wyjąć zawory, przeszlifować je i dotrzeć.
4. W razie potrzeby wymontować tłoki, oczyścić z nagaru i wymienić pierścienie. Sprawdzić tulejki wału rozrządowego.
5. W razie potrzeby sprawdzić regulator i pompę paliwa (bez rozbioru).
6. Zdjąć chłodnicę i w razie potrzeby oczyścić ją i blok silnika z osadów.
7. Zdjąć zbiornik paliwa i oczyścić go.
8. Zdjąć prądnicę i rozrusznik i oddać do przeglądu elektrotechnikom.
9. W razie potrzeby wymienić nakładki hamulców.
10. Sprawdzić luzy kierownicy, w razie potrzeby usunąć.
11. Uruchomić silnik, wyregulować go i osłuchać, wykonać próbną pracę.
12. Sprawdzić książkę ciągnika i wpisać nr i datę przeglądu oraz dokonane czynności naprawcze.
13. Sprawdzić bez rozbierania luzy zasadniczych pasowań w silniku, w razie stwierdzenia podejrzanych luzów pomierzyć je i kwalifikować ciągnik do dalszej eksploatacji lub naprawy głównej.

UWAGA: W czasie przeglądu należy usunąć stwierdzone niedomagania przez dokonywanie potrzebnych czynności naprawczych lub wymianę zespołów.**Adres Redakcji:** Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego, Departament Organizacyjno-Prawny, Warszawa, Pl. Trzech Krzyży 5.**Wydawca:** Polskie Wydawnictwa Gospodarcze, Przedsiębiorstwo Państwowe, Warszawa, ul. Poznańska 15, tel. 7-36-45

PRENUMERATA: kwartalna 16 zł 20 gr, półroczna 32 zł 40 gr, roczna 64 zł 80 gr.

PRENUMERATĘ PRZYJMUJE: Państwowe Przedsiębiorstwo Kolportażu „Ruch“, Warszawa, ul. Srebrna 12.

Konto PKO I-15809.

Cena numeru 1 zł 80 gr

Zamówiono dnia 31.VIII.1951 r. podpisano do druku dn. 7.IX.1951 r., druk ukończono 14.IX.1951 r.

Nakład 15.000 egz., papier druk sat. kl. VII/A/1 60 gr.